

Høringssvar

vedr. forslag om nedleggelse av Trosterud skole

Fra Østre Aker og Haugerud menighet, Den norske kirke

Innledning

Menighetsrådet Østre Aker og Haugerud menighet i Den norske kirke ønsker med dette å gi en tydelig tilbakemelding på forslaget i skolebehovsplanen 2025–2034 om å legge ned Trosterud skole og å bygge en 8-parallells ungdomsskole.

Vi uttaler oss som en lokal samfunnsaktør med langvarig og aktiv tilstedeværelse i bydelen helt siden 1975. Kirken er en av flere institusjoner i området – sammen med blant annet skolen, idrettslag, frivillige organisasjoner og kulturtiltak – som utgjør ryggraden i det lokale sivilsamfunnet. Som kirke jobber vi daglig med barn, unge, familier og eldre, og vi ser hvordan nedleggelse av skolen vil påvirke bomiljøet negativt.

På Haugerud og Trosterud er det et utbredt samarbeid mellom skole, barnehager, frivillighetssentral, seniorsenter, ungdomsklubber, idrettsforening, kirke og moské om et felles mål, nemlig å skape gode bo – og levevilkår for alle som bor her. Vi ser daglig hvordan denne helheten bidrar til barns oppvekst, foreldres engasjement og gode generasjonsmøter. Mange av disse institusjonene er samlet i «Samarbeidsrådet for Trosterud og Haugerud». Samarbeidsrådet er en møteplass for foreninger, borettslag, grupper og institusjoner som vil være med på å gjøre nærmiljøet til et enda bedre sted å bo, både for barn, ungdom og voksne.

Vi, menighetsrådet for Østre Aker og Haugerud menighet, stiller oss sterkt kritiske til forslaget om nedleggelse av Trosterud skole, og ber på det sterkeste om at forslaget om å legge ned Trosterud skole trekkes.

1. Haugerud og Trosterud er prioritert område i Grorudalssatsningen – skolenedleggelse går imot bystyrets eget vedtak

Haugerud og Trosterud er et sammensatt område øst i Groruddalen, og har gjennom områdeløftene vært utpekt som satsingsområde for å møte levekårsutfordringer og styrke lokalsamfunnet. I 2019 vedtok et enstemmig bystyre et planprogram for områdeutvikling, der bedre skolefasiliteter og nye skoler er løftet fram som nødvendige tiltak for å motvirke ulikhet og fremme sosial utjevning. De sentrale grepene i planene er en ny, stor barneskole, videreføring av ungdomsskolen, et forbedret idrettsanlegg med 7-erbane og stor flerbrukshall med plass til både aktiviteter og møter, samt mange nye boliger. Disse planene er nå nær klare for høring, og det ble så sent som i oktober 2024 avholdt et informasjonsmøte om fremtidsplanene. Å foreslå nedleggelse av Trosterud skole nå, oppleves derfor som et klart brudd med disse intensjonene og en utvikling som går i motsatt retning av det vi lokalt har arbeidet for gjennom mange år. Om vedtaket om områdeutvikling forkastes, vil ikke bare mange års arbeid være bortkastet – også det lokale fellesskapet, med Trosterud skole som sentrum, står i fare for å fragmenteres. Et levende

nærmiljø kan ikke bygges uten en lokal skole. Å fjerne skolen vil svekke hele områdeløftets bærende idé: at barn og unge i utsatte områder skal få gode rammer og lokale tilbud i sitt eget nabolag.

2. Et samlet nærmiljø er enige: Skolenedleggelse vil ha store langsiktige negative konsekvenser for området

Trosterud skole er en hjørnestein i vårt nærmiljø. Den har i mange tiår vært mer enn en skole – den er et trygt møtested, et inkluderende fellesskap, og en arena for danning, tilhørighet og fellesskapsbygging. Skolen er en samlende og inkluderende møteplass i et område preget av kulturelt mangfold, komplekse levekår og et sterkt lokalt fellesskap. På Trosterud skole er det utviklet et stort fagmiljø som vil forsvinne om skolen legges ned. I tillegg vil det gode samarbeidet mellom skole, idrettsforening og AKS opphøre, da det ikke lenger vil finnes noe felles samlingspunkt. Her mener vi det er verdt å huske på nærområdets egen historie: I 1989 ble Lutvann skole nedlagt, og med det også den organiserte idretten. Skolen ble gjenåpnet etter få år, men de øvrige aktivitetstilbudene rundt skolen forsvant og lot seg ikke bygge opp igjen. Vi frykter at det samme vil skje nå: På Trosterud skole deltar 80 barn på skolens strykeorkester. Alle 2.klassinger får prøve å spille et klassisk instrument. I en bydel der 2% deltar på kulturskolen er det altså omtrent 20 % av elevene på Trosterud som spiller strykeorkester. På AKS samarbeides det med Haugerud IF for å gi elevene et helhetlig, variert og spennende tilbud. På Haugerud kan man engasjere seg i breddeidrett, kulturliv og tros- og livssynssamfunn og oppleve at alle disse spiller på lag med hverandre for å skape gode nabolag. Hvis Trosterud skole legges ned, forsvinner det viktigste møtepunktet lokalt. Fellesskapene vil pulveriseres, og det gode tilbudet om breddeidrett og aktiviteter vil forvitres fordi grunnlaget for mye av aktiviteten vil forsvinne.

Videre er Trosterud skole blant skolene i Oslo med lavest mobbetall, med 2% mot snitt på over 10%. Dette har positive ringvirkninger på de øvrige fellesskapene som oppstår i det at elevene tar med seg en god og ivaretagende kultur inn i de øvrige fellesskapene de tar del i.

En nedleggelse av skolen er ikke et nøytralt administrativt grep. Det er et reelt inngrep i en helhetlig lokal struktur for trygghet, danning og fellesskap. Dette rammer de yngste mest.

3. “Usynlige” men viktige fellesskap står i fare for å pulveriseres

Når 400 barneskoleelever kommer til skolen, oppstår også fellesskap blant dem og rundt dem. Elevene på de nederste trinnene følges gjerne av en forelder eller en annen omsorgsperson, og slik skapes det naturlig møteplasser mellom voksne og barn. Utenfor skolen er det en dagligvarebutikk, flere gatekjøkken, barnehager og moskeer i tillegg til kirken. Ved at barn og voksne går sammen til og fra skolen, oppstår det møtepunkt og fellesskap som ellers ikke ville skjedd. Naboskap utvides, og mange er på hils med hverandre. Det skaper trygghet. Slikt finnes det ikke statistikk for, men det er likevel av stor verdi fordi i det man blir litt kjent med andre fra samme lokalsamfunn, bygges tillit og forståelse. I kirken, som er en av Trosterud skoles nærmeste naboer, serveres det hjemmelaget middag annenhver uke. Kirken opplever at stadig flere kommer. Mange av gjestene kommer direkte fra skolen, og flere av barna går direkte fra skolen og møter foreldrene sine i kirken. Dette middagsfellesskapet, og andre trygge fellesskap står i fare for å pulveriseres hvis barneskolen legges ned, og det vil igjen bidra til at færre av beboerne på Haugerud og Trosterud blir kjent med hverandre.

Trosterud skole ligger strategisk og trygt til – nært boligområdene, nært T-banen, nært kirken, nært idrettsanlegget og nært Haugerud senter. Denne nærheten gjør skolen til et naturlig midtpunkt i barnas hverdag.

Anne Marte Skarland, FAU-representant ved skolen, har sagt det treffende: "Skolen er limet i lokalsamfunnet." Hun understreker at barn trives på Trosterud, og at mange foreldre opplever nærhet og trygghet knyttet til skolen.

Å skulle busse eller sende barn over til andre skoler, vil ikke bare gjøre hverdagen mer krevende for familier – det vil også svekke barnas tilknytning til nabolaget sitt. Det vil utfordre både trafikksikkerhet og tilhørighet. Skoleveien er mer enn en fysisk strekning – den skaper tilhørighet til lokalsamfunnet.

4. Miljøet på Haugerud er sårbart

Området i og rundt Haugerud sentrum er sårbart, og det har vært og er et utfordrende ungdomsmiljø som jobbes med fra flere hold. Hvis barneskolen legges ned og det bygges en stor ungdomsskole i stedet, er vår bekymring at den opplevde tryggheten blant beboerne senkes. Det vil bli færre voksne som bruker området, fordi det ikke lenger vil være behov for å følge og hente barn på skolen og AKS. De siste ukene har flere uttrykt stor bekymring for hvordan bo- og oppvekstvilkårene lokalt vil påvirkes om skolen legges ned, og allerede nå er det flere som gir uttrykk for at omkostningene ved å få lenger skolevei, færre samlingspunkt og potensielt lavere trygghetsfølelse bidrar til at de vurderer å flytte fra området.

Vi i forstår at Utdanningsetaten må vurdere elevtall, kapasitet og økonomiske hensyn i en krevende tid. Men vi minner om at de økonomiske besparelsene ved en nedleggelse ofte motsvares – og overgås – av økte kostnader på andre områder: psykisk helse, sosial uro, mangel på tilhørighet og utenforskap.

Det koster å drifte en skole. Men det koster langt mer å miste fellesskap, skape avstand og svekke tilliten i et lokalsamfunn. Trosterud skole representerer en investering i tillit, nærhet og medborgerskap – helt i tråd med Oslos mål om å bli en mer sosialt bærekraftig by.

5. Konsekvenser for inkludering, tilhørighet og gjensidig integrering

Kirken har et særlig blikk for det som ikke alltid telles i budsjetter og utregninger: fellesskapets verdi, sosial integrasjon, språkutvikling, relasjoner og lokalt eierskap. Alt dette skjer i og rundt nærskolen.

Trosterud skole har et sterkt flerkulturelt miljø og har lyktes i å skape inkluderende fellesskap for barn fra mange nasjonaliteter og livssyn. Den har et viktig oppdrag – også for integrering og sosial mobilitet. Dette er avgjørende i et område med mange barn med minoritetsbakgrunn og ulike oppvekstvilkår.

Skolen gir rom for ulikhet, bygger broer mellom institusjoner, og tilbyr barna en helhetlig oppvekst med støtte fra flere aktører. Slike strukturer tar tid å bygge – og forsvinner raskt om man bryter opp fellesskapet. Dette er ikke en skole man kan flytte – det er en skole man må forankre og bygge videre på.

Skolens nærhet til hjemmet gjør det lettere for foreldre å engasjere seg, komme på møter, følge opp og delta. En skole lengre unna gjør dette vanskeligere. Dermed svekkes ikke bare barna, men hele familienes mulighet for medvirkning og integrasjon.

Skolens samfunnsmandat handler ikke bare om opplæring, men også om å gi «rom for den enkelte elevs personlige utvikling og dannelse» (Overordnet del, 1.1). Ordet “danning” (norsk for “dannelse”) er brukt direkte, særlig i Overordnet del, og står i sammenheng med verdier som demokrati, medborgerskap og livsmestring. Læreplanen understreker at «danning handler både om å utvikle seg som menneske og å bli i stand til å forholde seg til andre. Det handler også om å utvikle evnen til å stille spørsmål, reflektere og se sammenhenger» (1.3). Dette er særlig viktig i områder som Trosterud, hvor nærmiljøet preges av mangfold og hvor skolen fungerer som en bærebjelke i barns oppvekst. Ved å legge ned Trosterud skole svekkes nettopp denne dannelsesoppgaven, fordi det er i nært samspill mellom barn, skole og nærmiljø at disse verdiene best realiseres.

6. Behov for helhetlig og framtidsrettet planlegging

Selv om vi ikke har tall på dette, vil vi likevel si noe om vår opplevelse av nabolagene rundt Trosterud skole. Vi opplever at trenden med fraflytting har snudd. Dette ser vi ringvirkninger av på kirkens arrangementer ved at vi ser vekst i flere av kirkens tilbud rettet mot barnefamilier. Det skal i tillegg etter planen bygges 750-1100 nye boliger. Når det nå legges opp til at elevene ved Trosterud skole skal fordeles mellom Tveita og Lutvann skoler, fremstår det som et lite gjennomtenkt forslag. Ut fra dagens elevtall vil det mangle om lag 100 skoleplasser om kapasiteten er full, og nærmere 200 skoleplasser ved ideell oppfylling på 85%. Derfor bør skolen og idrettshallen videreutvikles, ikke avvikles.

Skolebehovsplanen har et tidsperspektiv fram til 2045. For å møte framtidens behov må vi tenke helhetlig og menneskelig – ikke bare økonomisk og teknisk.

7. Vår oppfordring: Se hele barnet – og hele nærmiljøet

Vi ber Oslo kommune tenke helhetlig. Se barnet i sammenheng med nærmiljø, skolevei, familie, trygghet og tro på framtiden.

Vi ber dere:

- Trekke forslaget om nedleggelse av Trosterud skole og fravike forslaget om å bygge en 8-parallell ungdomsskole
- Hold fast ved opprinnelig vedtak: Haugerud og Trosterud må styrkes, ikke nedbygges
- Lytte til lokale stemmer – FAU, bydelsutvalg, idrettsforening, barn, foreldre, frivillige, kirke og moské
- Satse på utvikling av nærmiljøskoler som plattformer for trivsel, integrering og læring
- Være tro mot intensjonene i områdeløft og sosial utjevning
- Vår oppfordring er at Trosterud skole ikke legges ned.